

: 26 SAYI: 91
AK/MART 2017
ATI: 5.00 TL.

Kardelen

fikrin
değerini
bilenlere...

kardelendergisi.com

İstiklâl Mh. Çalış Sk. Nu: 2-6 İlbey İş Mer. Kat: 2 Daire: 28 BİLECİK Tel: 0 228 212 55 88

Abdülhamid'i
anlamak,
her şeyi
anlamak
olacaktır!"

DEVECİ KOCA MUSTAFA

Zaman 1900'lü yılların başı... Nisan 1877'de başlayan "93 Harbi"nden sonra harpte olmamış Osmanlı Devleti rahat yıllar yaşamakta, Bilecik'te Türk, Rum, Ermeni, Yahudi ve diğer unsurlar iyi geçinmekte, herkes işinde gücünde çalışmakta olduğu bir sırada rahmetli babam 22 yaşında ve Mekke Posta Müdürü olan eniştesi Hacı Mustafa Bey'in Bilecik'teki otel, han ve arazilerini işletmekte iken Ermeni vatandaşlardan üç kişi gelir. Daha önce öldüğünü babamın da bildiği bir kişinin karısının da o günlerde vefat etmiş olduğunu, yanlarındaki 15 yaş civarındaki çocuğun yetim ve öksüz kaldığını bildirirler. "Bizimkilere teslim edemeyiz, sana inanınız. Sen buna bakıp yetiştirecek-

sin, o da sana hizmet edecek" deyip emrivâki ile ve babamın isteksizliğine rağmen bırakıp gitmişler.

Babam da çocuğu kovamamış, otelden bir oda verip elbise yaptırdıktan sonra otelin kahvehânesinde çalıştırırken babamla birlikte çocuk da almış, sabahları erken kalkıp, kahvehânenin ocağını yaktığı halde, bir sabah babam kalkmış çocuk meydana da yok. Başka birisini kaldırıp ocağı yakarmışsa da canı rahat etmemiş. Acaba çocuk niye kalkmadı diye odasına gitmiş. Bir de baksın ki, Binbaşı (N... Bey) çocuğun kapısına dikilmiş, elinde kılıç, çocuğu kötü emeli için tehdit ediyor. Babam hemen binbaşının gırtlığını sıkıp, bir çelmede yere vuruyor ve iyice çığnıyor. Binbaşı ba-

bu olayı anlatır dururdu.

Ermeniler babamı teskin edip kahve içirdikten sonra, hemen sayfada görülen fotoğrafı çekip mensuplarına dağıttı ve üç adet de kendisine veriyorlar. Babamın öfkesinden benzi sararmış, boynu şişmiş ve yakasından bir düğme çıkmış; durumu resminden belli.

Ermeniler olayı etrafıca öğrendikten sonra hemen postahâneye koşup, Cennetmekân Sultan Hamid'in kendisine durumu arz edip, "Deveci Koca Mustafa Bey olmasaydı Türkler ve Ermeniler birbirine girecekti" diye babamı azami derecede övüyorlar. Babam o zaman 22 yaşında, 1.80 boyunda; binbaşı ise 55 yaş civarında, 1.90 boyunda imiş.

Sultan Hamid Han İstanbul'da bazı yerlere yerleştirmek için ata yurdu Bilecik, Söğüt ve çevresinden adam bulmayı düşünürken gelen telgraflar kendisini düşündürüyor. Babamı hemen almak istiyorsa da içine şüphe kaçıyor. Pek çok methettikleri göre Ermenilerle bir ilişkisi olmasın diye düşünerek, Bilecik'e yüksek rütbeli iki sivil zabıta gönderiyor. Bu gelenlerin yaptıkları tahkikatla babamın Kayı boyundan katıksız Türk olduğu anlaşılıyor.

Sultan Hamid Han, durumu öğrendikten sonra hemen makam kapısının önünde oturan başyaveri Çakmak Hacı Mehmed'i çağırıp,

"Mehmed Efendi bana Bilecik'ten dürüst, cesur bir adam lazım; düşün bakalım!" diyor. Hacı Mehmed bazı isimleri saydıktan sonra Padişah Sultan Hamid Han, "Mehmed Efendi Devecinin Koca Mustafa Bey nasıl?" deyince Yâver Hacı Mehmed, "Padişahım sen onu nereden biliyorsun? O benim arkadaşım. Yirmi

BEY ve MADALYASI

Celâl DEVECİOĞLU

dört saat izin ver getireyim" diyor. Padişah kırk sekiz saat izinle gönderiyor.

Babama gelen Başyâver Hacı Mehmed, "Mustafa seni Padişah Efendimiz istiyor, herhalde ve hemen gideceğiz!" diyor. Babam şaşkınlık içinde kalıyor ve gidiyor. Padişah gözleri yaşararak babamı kucaklayıp, alından defalarca öptükten sonra 3-5 gün sarayda misâfir ediyor. Ondan sonra beş ay süre ile kursa tâbi tutuyor. Konuşulabilecek kadar Fransızca öğretiyor ve daha sonra Fransız sefârethânesine teşrifatçı (hafiye) olarak yerleştiriyor. Geceleri de ahlâksızlık yuvalarını tâkip ve tespitle görevlendiriliyor ve "ben icâp edenlere

emir vereceğim pek mühim gördüğün hallerde gece uyumuş dâhi olsam beni uyandırıp raporunu gecenin vereceksin" diyor.

Bir müddet bu suretle çalışmakta iken babamın sefârethâne bulunması Fransızlar'ın, İstanbul'da çalışması da ahlâksızlık yuvalarını çalıştıranların işlerine gelmediği ve çok düşman kazandığı Padişah'ın mâlumu olduğundan ve kendi yakın geleceği hakkında bir takım şüpheleri olduğu için, bir gün babamı çağırıp "Mustafa Bey, seni çok sevdim, bana çok güzel hizmet ve yardım ettin. Rabbi Teâlâ senden râzı olsun, işlerin do-

layısıyla çok düşman kazandığını sende biliyorsun, benim yüzümden başına kötü bir hal gelmesin diye ve kıyamadığımdan seni Samsun Postahânesine tayin ettirdim. Selâmetle gidip başarılar gösteresin." deyip aşağıda resmi bulunan madalyayı veriyor.

Madalyanın yüzünde Osmanlı Arması, arkasında "Liyâkat madalyası, sadâkat ve şecaat ibraz edenlere mahsustur 1308" yazılı. Mânâsı ise, Padişah'a gönülden bağlı olup korunması hususunda yiğitlik gösterenlerin hak ettikleri ve lâyık oldukları madalya demek oluyor.

Allah ikisine de rahmet eylesin.

(Kardelen; Yıl: 8 Sayı: 24, Ocak/Mart 2000)

ŞANLI
KADIRGALAR
(TÜRK REİS VE LEVENTLERİ
AKDENİZ'DE)

Forsalar durmasın, çeksin küreği, Çelik olur leventlerin bileği, Bir ağzdan vira bismillah dey, Çektirirler Allah deyip yürüsün.

"Reis baba nasip nerde varalım"
"Akdeniz'e namımızı salalım"
"Gemi zaptedelim, esir alalım"
"Biz güneşiz, düşman kardır erisin"

"Derya kurtlarıyız, levent gezeriz"
"Pusu mu var, düşman nerde sezeriz"
"Ok atarız, topuz ile ezeriz"
"Sakin bana deme ki; 'Sen delisin'

"Cerbe, İskenderiye ve İbiza."
"Mayarko ve Korfo hem de Bizatta"
"Yel olur eseriz şurda burada"
"Leventler sulansın, varşın dinlensin"

"Rodos'u fethettik, sürdük Malta'ya."
"Üç hilâli işledik bir bayrağa"
"Can borcumuz vardır Yüce Allah'a"
"Ferdinand, Şariken, Dorya'lar gelsin"

"Can alınız, can veriniz gaze bu"
"Hakk'ı yüceltmektir gaye, rıza bu",
"Düşmanları kahretmektir ceza bu"
"Kanada, deryada levent gezeriz"

Necdet UÇAK

BİR GELİNLİK

Zinnure Hanımefendi ile
görüşmemizi sağlayan ve resimleri temin eden
dostumuz Erol KARAMAN'a teşekkür ederiz.

Tarihimizin, üzerinde en çok tartışılan, sevenlerin çok nefret ettiği padişahı, II. Abdülhamid'in hediyesi bir gelinliğin Bilecik'te olduğunu öteden beri duyurdık. Gelinliği elinde bulunduranı tanımadığımız için bizi ona ulaştıracak biri ile temas hâlindeyken, dostumuz Erol Karaman'ın gelinliğin sahibi hanımefendiye "abla", hattâ "anne" diyecek kadar yakın olduğunu öğrendik. Ricamız üzerine bir pazar günü bizi götürdü.

Zinnure Çakmak Hanımefendi'nin kapı otomatığını harekete geçirmesi ile dış kapıdan girdik. Ah eski Türk evinin güzelliği, şairin dediği gibi, ev sâhibinden önce "Hoş geldin diyen terlikler!"...

Eski işlemlerle bezeli, dedesine âit fotoğraflarla süslü odada hanımefendi ile konuşuyoruz. Sözü mü zor anlayacak bir ihtiyaç ile karşılaşmaktan ve merâmımızı anlatamamaktan korkuyordum doğrusu. Fakat karşımızda kendinden emin, zeki, güngörmüş bir hanımefendi var. Yaşından çok genç gösteriyor ve intikâli kuvvetli. Onu niçin rahatsız ettiğimizi söylüyoruz. Seviniyor ve bize bildiklerini anlatıyor:

"Cennetmekân Abdülhamid Han devrinde... Biz Söğüt-lü'yüz... Dedem Çakmakoglu Mehmet, Söğüt'te zaptiye... Asâ-yiştten sorumlu ve asâ-yiş mükemmel... Evlerde kilit diye bir şey bilinmiyor. Kavga döğüş yok. Dedem mahkemeye intikal etmeden hallediyor ve tarafları barıştırıyor. Bu durum pâdişâhın kulağına gidiyor ve Enver Paşa'yı Söğüt'e gönderiyor. Paşa önce halkla konuşuyor, sonra dedemle... Ve dedeme diyor ki, "Pâdişâh Efendimiz, seni saraya götürmemi emretti".

Ali Erdal

İstanbul'a gidiyor ve huzura çıkarılıyor. Pâdişâh pek çok sorular soruyor ve sonunda, "Seni sağ yâverim tâyin ettim! Git memleketinden eşini çocuklarını getir." diyor.

Hayat mecmuâsında çıkan şu resimde câminin kapısı ile fayton arasında üç kişi var. Ortadaki Pâdişâh, sağ yanındaki dedem, Abdülhamid'e yapılan Ermeni suikastinde dedem Pâdişâhın yanında idi ve onu korumuştı. Ayşe Osmanoglu, "Babam Abdülhamid" isimli eserinde dedemden bahsediyor.

Benim dinlediklerime göre... Pâdişâh çok şefkatli ve yakın bir dost... Bâzan "Mehmet Efendi, eşiniz hanımefendi kızımın yemekleri pek güzel, bu akşam onun pişirdiklerini getir." dermiş. Karşılığında da pek kıymetli hediyeler verirmiş... Yâverinin kızının evleneceğini öğrenince de (annem) işte bu gördüğünüz gelinliği hediye ediyor ve "Kerimeme saadetler dilerim" buyuruyor. Abdülhamid Han'ın başka hediyeleri de varmış. Bunlardan bir kısmını bizzat kendisi eli ile yapmış. Bütün bunlar Yunan tarafından çalındı, Bilecik yakıldığı zaman yandı.

Yunan'ın geleceği öğrenildiği zaman kim eline ne geçirebildi ise toplayıp alelacele yola çıkılmış. 3-5 ziynet eşyası, bebek bezlerinin

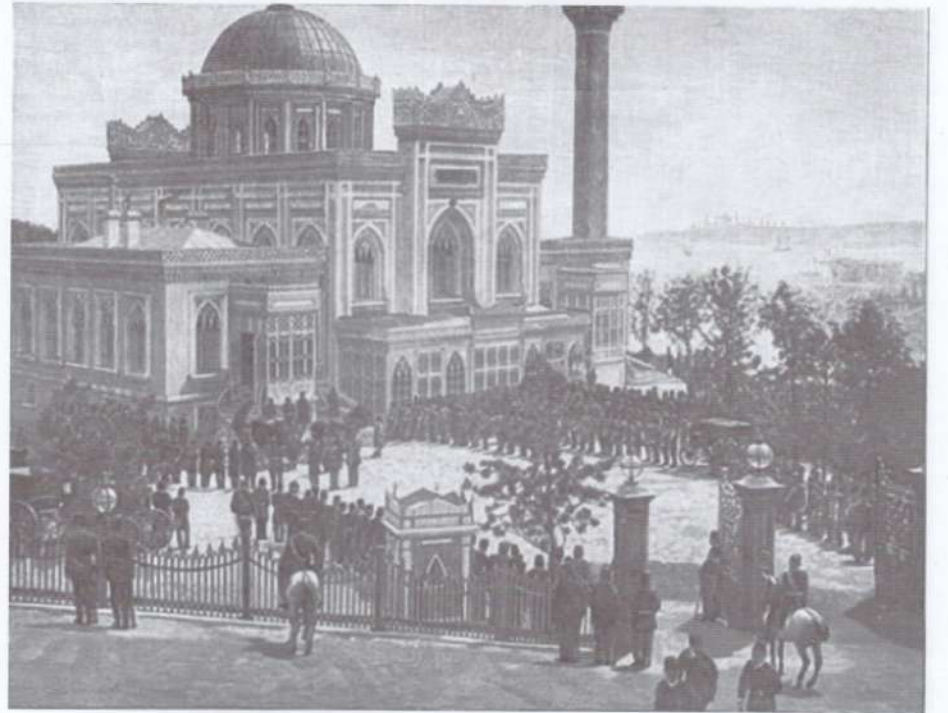
KALDI

arasında kurtarılabilmiş. O arada gelinliği kim düşünür. Giyim eşyası zannederek karmakarışık çantalara doldurulanların arasında kaldığı sonradan fark edilmiş. Ama ne zaman?... Bilecik istasyonuna varıldığı zaman... Annem, bırak kalıversin ikazlarına aldırma-mış, Yunan'la karşılaşmak tehlikesini de göze alarak Bilecik'e eve geri gelmiş ve gelinliği almış. Allah'ın bir lütfü işte Allah'ın bir lütfü. Elde işte bir bu kaldı."

Zinnure hanımefendiye ikramlarından, verdiği bilgilerden ve bizi evine kabul edip resim çekmemize izin verdiğinden dolayı şükranlarımızı arz ederek huzurundan ayrı-lıyoruz.

Ulu Hakan'dan şefkatli bir hediye-nin bugünlere gelmesini nasip eden Allah'ın, O'nu sevdiğine inanıyoruz.

Allah hepsine rahmet eylesin (Kardelen; Yıl: 8 Sayı: 24, Ocak/ Mart 2000)

GELECEK SAYI KONUSU

Gelecek sayı (92) konusu, 01.03.2017 tarihinde ilân edilecek.

Kardelen'e eser gönderecekler; gelecek sayı konusunu, kalem erbabına me-sajı ve düşünen adama hitabı okumalıdır.

Eserler, 20-26.03.2017 tarihleri arasında **“KARDELEN'DE YAYINLAN-MASI TALEBİYLE”** Word dosyası olarak (kardelen@kardelendergisi.com) adresine gönderilmelidir. Bu tarihler dışında gönderilenlerin takibi mümkün değildir. Yayınlanma talebi olmadan gönderilen eserlerin yoğun (mail) akışı içinde kaybolma ihtimali yüksektir.

Topluca değil, her sayı için ayrıca gönderilmeli; bir seferde, fikir yazıları ve hikâye en fazla (2), şiir en fazla (3) âdet; karikatür en fazla iki sayfa olmalıdır.

BAŞTA İNCELTME İŞARETLERİ OLMAK ÜZERE İMLÂ KAİDELERİNE DİKKAT EDİLMELİ.

Yazarken elle düzenleme yapılmamalı. **WORD PROGRAMININ İMKÂNLARI** kullanılmalı.

Kardelen

kardelendergisi.com

fikrin değerini bilenlere...

ÜÇ AYDA BİR ÇIKAR

Ocak /Mart 2017

YIL: 26 SAYI: 91

Fiyatı: 5,00 TL

Yıllık abone bedeli: (Posta bedeli dahil)

20,00- TL Yurt dışı 15 EURO

Posta çeki: Ali ERDAL 1215004

Banka hesap numarası: ZB. Bilecik Şb:

TR 63 000 1000 118 387 932 61 5001

Sahibi ve Yazı İşleri Md.

Kalemli Ltd Şti. Adına: Ali ERDAL

Editör: Av. Kadir BAYRAK

Site Editörü: Yavuz SERT

Ayışığı Editörü: Sinan AYHAN

KAPAKLAR

Fikir: Kardelen İstişare Meclisi

Çizim: Emre KAYMAZ ve Mehmet Ali METİN

TEMSİLCİLİK:

Köprübaşı ve Sürmene (Trabzon): Mehmet BALCI

Gemlik: Turgay ERTEM

Aydın Kuşadası: Halis ARLIOĞLU

DİZGİ: Kalemli Ltd. Şti. BİLECİK

BASKI:Sakarya Gazetecilik Matbaacılık BİLECİK

İRTİBAT: İstiklâl Mh Çalış Sk İlbey İş Mer. No:2/28
- BİLECİK; Büro: 0 228 212 55 88, Faks: 0 228 212 87 10,
0 505 212 75 88, 0 505 212 75 83

Başta gelecek sayı konusu ve yazı gönderme tarihi ol-mak üzere dergimizle ilgili bilgiler, sitemizden de takip edilebilir.

Neşri istenen eserler, Word dosyası olarak gönderil-meli: kardelen@kardelendergisi.com

Eserlerin iadesi beklenmemeli.

Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

f @kardelendergisi

t @kardelendergisi

g @kardelendergisi

o kardelen@kardelendergisi.com